

10. การควบคุมภายใน

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เอไอ เอนเนอร์จี จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2556 มีคณะกรรมการตรวจสอบทั้ง 3 ท่านเข้าร่วมประชุม ซึ่งคณะกรรมการบริษัทได้ประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัททั้ง 5 ด้าน ได้แก่ องค์กรและสภาพแวดล้อม การบริหารความเสี่ยง การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล และระบบการติดตาม คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในเรื่องการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวอย่างเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินธุรกิจของบริษัทแล้ว ทั้งนี้ ที่ผ่านมา การพิจารณาอนุมัติธุรกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะอยู่ภายใต้การพิจารณาถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นหลัก นอกจากนี้ บริษัทยังกำหนดนโยบายเพื่อเพิ่มความระมัดระวังในการทำธุรกรรมดังกล่าว โดยการพิจารณาอนุมัติการทำธุรกรรมในอนาคต จะถูกพิจารณาจากผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกรรมดังกล่าวเท่านั้น โดยสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของบริษัท บริษัทมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าสอบทานระบบควบคุมภายใน และระบบการปฏิบัติงานของบริษัท โดยการประสานงานกับผู้สอบบัญชี และผู้บริหารเกี่ยวกับการสอบทานรายงานทางการเงินให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอและเชื่อถือได้

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ซึ่งปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ โดยเริ่มดำเนินการในไตรมาสที่ 4 ปี 2555 ซึ่งหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทจะดำเนินการตรวจสอบและติดตามความถูกต้องสมบูรณ์ในการปฏิบัติงานของฝ่ายงานต่างๆ ให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบาย รวมถึงดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงระบบควบคุมภายในให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุลที่ดี บริษัทยังได้วางจ้าง “บริษัท สู่ความสำเร็จ จำกัด” เข้าทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสอบทาน ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการวางระบบควบคุมภายในให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผู้ตรวจสอบภายในได้เข้า Overview ทุกระบบในช่วงต้นของการเข้าตรวจสอบระบบควบคุมภายในแล้ว และได้จัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปี ซึ่งเป็นแผนที่ได้ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการติดตามและตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายงาน และจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาส โดยรายงานตรวจสอบภายในของบริษัท สู่ความสำเร็จ จำกัด ฉบับวันที่ 15 พฤศจิกายน 2556 พบประเด็นข้อสังเกตจากการตรวจสอบ ดังนี้

ข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบภายใน	ข้อเสนอแนะ	ความเห็นของผู้บริหาร
ระบบงานบัญชี		
1. เอกสาร PV (Payment Voucher) และ RV (Receive Voucher) ในแฟ้ม จัดเรียงตามวันที่ (Document Date) <u>ผลกระทบและความเสี่ยง :</u> หากไม่มีรายการ PV และรายการ RV เรียงตาม Running No. จะทำให้ตรวจสอบความครบถ้วนได้ยาก และทำให้รายการปิดบัญชีไม่ครบถ้วน	การจัดเรียงเอกสารในแฟ้มตามวันที่สามารถทำได้เหมือนเดิม โดยควรให้มีการจัดทำรายงานเพิ่มคือ รายงานสรุป PV และรายงานสรุป RV เรียงตาม Running No. เพื่อใช้ควบคุมความครบถ้วนของเอกสารได้	บริษัทได้ดำเนินการแก้ไขเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556 เป็นต้นมา
2. หัวหน้าแผนกบัญชีและพนักงานบัญชีไม่เคยอบรมมาตรฐานการบัญชีของธุรกิจที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ	ควรมีการส่งหัวหน้างานบัญชีและพนักงานบัญชี ไปอบรมมาตรฐานการบัญชี ของ ธุรกิจที่มีส่วนได้เสีย	เห็นด้วย และอยู่ระหว่างการพิจารณาตารางอบรม เพื่อจัดส่งหัวหน้างานบัญชีและพนักงานบัญชี

ผลกระทบและความเสี่ยง อาจทำให้หัวหน้างานบัญชีและพนักงานบัญชี ขาดความรู้ การบันทึกบัญชี และการจัดทำงบการเงินสำหรับบริษัทที่แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน และเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	สาธารณะ เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ	เข้าอบรมในหลักสูตรดังกล่าวที่มีในรุ่นถัดไป
ระบบการเงิน		
1. แผนการเงินไม่มีหัวหน้างานของแผนการเงิน ซึ่งปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่การเงินเพียงคนเดียวปฏิบัติงานทั้งทำเช็คจ่ายและจัดเก็บเช็ค ดูแลเงินสดย่อย รวมถึงการจัดเก็บเงินในตู้เซฟนิรภัย ผลกระทบและความเสี่ยง ไม่มีหัวหน้างานคอยกำกับดูแลความถูกต้องของเจ้าหน้าที่การเงิน ซึ่งทำให้มีโอกาสเกิดข้อผิดพลาดหรือทุจริตได้ง่าย	ควรให้ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน ต้อง กำกับดูแลการทำงาน ของเจ้าหน้าที่การเงินทุกวัน	เห็นด้วยและดำเนินการแล้ว โดยปัจจุบันมีผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและการเงิน เป็นผู้กำกับดูแลการทำงานการเงิน รวมทั้งมีแผนการรับหัวหน้าฝ่ายการเงินเพิ่ม ซึ่งปัจจุบันบริษัทได้คัดสรรบุคคลที่มีความเหมาะสมในตำแหน่งดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยบุคคลดังกล่าวจะสามารถเข้าทำงานกับบริษัทได้ภายในเดือนมกราคม 2557
ระบบจัดซื้อ		
1. จากการตรวจสอบใบขอซื้อ (PR) และใบสั่งซื้อ (PO) ในไตรมาสที่ 3 ระหว่างเดือนก.ย. 2556 – ต.ค. 2556 พบว่าสำเนาใบขอซื้อเลขที่ 1773 วันที่ 13 ก.ย. 2556 มีการขอซื้อวัสดุ CPO จำนวน 47 ล้านบาท มีการแก้ไขจำนวนที่ต้องการจาก 1 ล้านเป็น 2 ล้าน โดยไม่มีการเซ็นชื่อกำกับกับการแก้ไข ผลกระทบและความเสี่ยง ทำให้การแก้ไขไม่ถูกต้องตามหลักการควบคุมภายใน	ควรมีการเซ็นชื่อกำกับกับการแก้ไขด้านบนข้อความที่ชัดเจน และห้ามใช้น้ำยาลบคำผิดลบข้อความ	บริษัทได้มีการเซ็นชื่อกำกับในต้นฉบับใบขอซื้อที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนดังกล่าว แต่ไม่ได้แก้ไขในสำเนาไปด้วยพร้อมกัน ซึ่งบริษัทเห็นด้วยและจะดำเนินการกำหนดนโยบายในการปฏิบัติให้ชัดเจนเพื่อยึดเป็นแนวทางโดยเคร่งครัด โดยจะให้ทำการแก้ไขต้นฉบับใบขอซื้อและสำเนาพร้อมกันทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ดังกล่าว
2. จากการตรวจสอบใบขอซื้อ (PR) และใบสั่งซื้อ (PO) ในไตรมาสที่ 3 ระหว่างเดือน ก.ย. 2556 – ต.ค. 2556 พบว่าใบขอซื้อวัสดุบางเลขที่ระบุข้อมูลไม่ครบถ้วน ผลกระทบและความเสี่ยง ทำให้การควบคุมภายในขาดประสิทธิภาพ	ควรมีการสอบถามใบขอซื้อให้มีการใส่จำนวนสินค้า, หน่วยสินค้า และข้อมูลให้ครบถ้วน ก่อนนำเสนอให้ผู้มีอำนาจเซ็นอนุมัติ	ในระบบ SAP มีการกำหนดหน่วยสินค้าวัสดุต่างๆ Lock ไว้แล้วระบบมีข้อมูลที่ต้องครบถ้วน ซึ่งบริษัทเห็นด้วยและจะดำเนินการในส่วนใบขอซื้อให้มีการเขียนหน่วยสินค้า รวมถึงระบุประเด็นต่างๆให้ครบถ้วนทุกครั้ง โดยจะกำหนดเป็นนโยบายให้พนักงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด
ระบบการผลิต		
1. มีการสอบถามความถูกต้องของข้อมูลการผลิต (Paper) โดยหัวหน้าส่วน แต่ไม่มีการสอบถามข้อมูลที่บันทึกจากเอกสาร (Paper) การผลิตเข้าสู่ระบบ SAP ซึ่งปัจจุบันมีการสอบถามข้อมูลการผลิตจากฝ่ายบัญชีอีก 1 ครั้ง	ควรกำหนดให้หัวหน้าส่วนการผลิตทำการสอบถามข้อมูลหลังจากที่เจ้าหน้าที่คีย์เข้าระบบ โดยเจ้าหน้าที่สอบถามเป็น คนละคนกันกับเจ้าหน้าที่คีย์ข้อมูล โดยมีการลงนามผู้บันทึก ผู้สอบถาม ในรายงานการผลิต	ปัจจุบันบริษัทได้ดำเนินการสอบถามข้อมูลการผลิตโดยหัวหน้าส่วนก่อนการคีย์ข้อมูลเข้าระบบ SAP โดยพนักงานผู้รับผิดชอบ และสอบถามอีกครั้งโดยฝ่ายบัญชี ซึ่งฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องได้ติดตามเพื่อสอบ

ผลกระทบและความเสี่ยง ทำให้อาจมีข้อผิดพลาดจากการคีย์ข้อมูลเข้าสู่ระบบ ส่งผลให้รายงานที่เกี่ยวข้องอาจไม่ถูกต้อง และการควบคุมภายในขาดประสิทธิภาพ	ที่สอบทานแล้วด้วย	ทานอย่างใกล้ชิดแล้ว แต่ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการสอบทานเพิ่มเติม บริษัทจะดำเนินการปรับปรุงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะโดยทันที
ระบบวิศวกรรมซ่อมและบำรุงรักษา		
1. จากการตรวจใบแจ้งงานแผนกวิศวกรรมส่วนงาน Refinery ในไตรมาสที่ 3 ระหว่างเดือน ก.ค. 2556 – ก.ย. 2556 พบว่างานซ่อมบางส่วนไม่มีการบันทึกรายละเอียดของงานซ่อม อาทิ มีการเปลี่ยน Spare Part หรือไม่ เปลี่ยนกี่ชิ้น และสถานะการซ่อมเป็นอย่างไร <u>ผลกระทบและความเสี่ยง</u> ทำให้ไม่ทราบรายละเอียดของการซ่อมเครื่องจักร และการควบคุมการใช้ Spare Part ขาดประสิทธิภาพ	ควรกำชับให้เจ้าหน้าที่บันทึกรายละเอียดของการซ่อมแซมให้ชัดเจน ในใบแจ้งแผนกวิศวกรรมเพื่อใช้เป็นประวัติการซ่อมแซม และใช้ในการบริหาร Spare Part ของเครื่องจักรและอุปกรณ์ได้	ปัจจุบัน บริษัทมีการบันทึกรายละเอียดรายการ Spare part ที่ใช้ในการซ่อมบำรุงเป็นบางรายการ โดยบริษัทจะกำชับเจ้าหน้าที่ในส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ให้เพิ่มเติมในรายละเอียดการซ่อมบำรุง รวมถึงการนำ Spare part มาใช้ในการซ่อมบำรุงดังกล่าวโดยละเอียด เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยบริษัทจะดำเนินการทันที
2. ใบแจ้งงานแผนกวิศวกรรม มีหลายเล่มมีเลขที่ไม่เรียงลำดับ และมีบางส่วนกระโดดข้ามไป ทำให้การตรวจสอบความครบถ้วนทำได้ยาก <u>ผลกระทบและความเสี่ยง</u> ทำให้การควบคุมภายในขาดประสิทธิภาพ	ปัจจุบันมีการแยกเก็บเอกสารใบแจ้งงานแผนกวิศวกรรมแยกตาม Process ต่างๆ ทำให้เลขที่เอกสารกระโดด ไม่สามารถตรวจสอบความครบถ้วนได้ ซึ่งบริษัทควรมีการเพิ่มการจัดทำรายงานสรุปใบแจ้งงานแผนกวิศวกรรมเป็นรายเดือน เรียงตามเลขที่เอกสาร เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน	เห็นด้วยและจะดำเนินการโดยทันที

บริษัท สำนักงาน ดร.วิรัช แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด ผู้สอบบัญชีของบริษัทได้จัดทำรายงานข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบงบการเงินของบริษัท (Management Letter) เกี่ยวกับการควบคุมภายในทางด้านบัญชีและด้านอื่นๆ สำหรับงบการเงินประจำงวดบัญชีปี 2555 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ตามรายงานฉบับลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2556 โดยมีรายละเอียดข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบและความเห็นของผู้บริหาร ดังนี้

รายงานข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบงบการเงินของบริษัท (Management Letter) เกี่ยวกับควบคุมภายใน ทางด้านบัญชีและด้านอื่นๆ สำหรับงบการเงินประจำงวดบัญชีปี 2555 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 ฉบับวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2556

ข้อสังเกต	ความเห็นของผู้บริหาร
1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด : จากการตรวจสอบบัญชีเงินฝากธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 พบว่า บัญชีเงินฝาก VINASIAM BANK ประเทศเวียดนาม จำนวน 531,502 ดอง และจำนวน 96.36 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ไม่ได้รับหนังสือยืนยันยอดตอบกลับ เช่นเดียวกันกับปีก่อน แต่บัญชีดังกล่าวมีรายการเคลื่อนไหวถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2553 ทำให้ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบความมีอยู่จริง และถูกต้องได้	ทางบริษัทขอยืนยันว่า ไม่มีการเคลื่อนไหวใดๆ ของบัญชีเงินฝาก Vinasiam Bank ทั้งสองบัญชี ตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2553 ซึ่งมียอดคงเหลือ 93.36 USD และ 531,502 DONG ตามลำดับ และมีความประสงค์ที่จะปิดบัญชีเงินฝากที่ประเทศเวียดนาม ให้เสร็จสิ้นภายในปี 2556 นี้ ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินปิดบัญชีดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2556
2. สินค้าคงเหลือ : จากการตรวจสอบพบว่าในเดือนธันวาคม 2555 บริษัทบันทึกแยก Stock Card น้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ที่ซื้อมาเพื่อขาย ออกจาก Stock Card น้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ที่ใช้ในการการผลิตปกติ ซึ่งมีความไม่เหมาะสม เนื่องจากตามเหตุการณ์จริงน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ที่ซื้อมาเพื่อผลิตและเพื่อขายมีการจัดเก็บ และผลสมอยู่ใน Tank เดียวกัน และได้มีการนำน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ที่ซื้อมาเพื่อขายมาใช้ในการผลิตสินค้า จึงทำให้การคำนวณต้นทุนตามหลักการบัญชีของน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) (ราคาถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) ที่ใช้ในการผลิตไม่ถูกต้อง	ทางฝ่ายบัญชีได้มีการปรับปรุงราคาต้นทุนของวัตถุดิบคงเหลือปลายงวด ตามการคำนวณราคาทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเรียบร้อยแล้ว และหากทางบริษัทต้องการซื้อสินค้าหรือวัตถุดิบเพื่อใช้เฉพาะงาน ก็จะทำให้ความสำคัญในการแยก Tank เพื่อจัดเก็บระหว่างสินค้าและวัตถุดิบถูกต้องและให้ชัดเจน
3. เรื่องอื่นๆ : จากการตรวจสอบใบรายงานการผลิต พบว่าในการเบิกวัตถุดิบประเภทสารเคมีต่างๆจากคลังวัตถุดิบ ไม่มีจัดทำใบแจ้งย้ายสินค้า (ใบเบิก) ก่อนนำสินค้าออกจากคลัง ทำให้ยากต่อการควบคุมและตรวจสอบความถูกต้องของปริมาณและราคาทุนของวัตถุดิบที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิต รวมทั้งยอดคงเหลือของวัตถุดิบดังกล่าวด้วย ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี และอาจก่อให้เกิดข้อผิดพลาดและการทุจริตได้ง่าย	ได้กำหนดให้ แผนกบัญชี แผนกผลิต และแผนกคลังสินค้า ร่วมกันในการทบทวนขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมการเบิก-จ่าย สารเคมีต่างๆ ให้รัดกุม และสามารถสอบกลับได้ อีกทั้งได้กำหนดบทลงโทษ หากไม่ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ จากรายงานของผู้สอบบัญชี บริษัทได้นำข้อเสนอแนะที่มีมาปรับปรุงระบบการควบคุมภายในด้านบัญชีในส่วนงานต่างๆ ให้สอดคล้องและเป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งได้แจ้งให้บริษัท ให้ความสำคัญ กำกับ เข้าตรวจสอบพิเศษอีกทางหนึ่ง ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่า บริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีการปฏิบัติงานที่รัดกุม และมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามข้อเสนอแนะตามรายงานของผู้สอบบัญชีแล้วทุกข้อ